

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-76-21>

УДК 005.6:006

РОЛЬ ТЕХНІЧНИХ РЕГЛАМЕНТІВ У ФОРМУВАННІ ЕФЕКТИВНИХ МЕХАНІЗМІВ КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ В УКРАЇНІ

THE ROLE OF TECHNICAL REGULATIONS IN THE FORMATION OF EFFECTIVE QUALITY CONTROL MECHANISMS IN UKRAINE

Машта Надія Олександрівна

кандидат технічних наук, доцент,

Рівненський державний гуманітарний університет

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9704-9278>**Mashta Nadiia**

Rivne State University of Humanities

У статті досліджено роль технічних регламентів як ключового елемента системи технічного регулювання та їхній вплив на формування ефективних механізмів контролю якості в Україні. Проаналізовано чинну нормативну базу, рівень її гармонізації з законодавством Європейського Союзу, кількісні та галузеві характеристики технічних регламентів, а також визначено основні проблеми інформаційної доступності. Встановлено, що технічні регламенти забезпечують належну якість і безпеку продукції, сприяють сталому розвитку, добросовісній конкуренції та євроінтеграції. На основі аналізу даних автоматизованої системи «Технічні регламенти» та сайту Верховної Ради України, що були ідентифіковані як надійні джерела інформації про технічні регламенти, встановлено, що станом на липень 2025 року діє 132 технічні регламенти, з яких понад 73% гармонізовано з європейськими вимогами. Вітчизняні технічні регламенти переважно охоплюють сфери, що пов'язані із безпекою споживачів (побутова техніка, енергетика, охорона здоров'я та довкілля). Водночас, виявлено регуляторні прогалини у таких важливих секторах економіки, як машинобудування, будівництво, сільське господарство. Зроблено висновок про необхідність оновлення й розширення нормативної бази технічних регламентів для зміцнення системи контролю якості та інтеграції України до спільного ринку ЄС.

Ключові слова: технічний регламент, технічне регулювання, управління якістю, нормативні документи, стандартизація.

The article highlights the role of technical regulations as a key element of the technical regulation system. It describes the impact of technical regulations on the formation of effective quality control mechanisms in Ukraine. The current technical regulation base and its harmonisation with EU documents are analysed, as are the quantitative and sectoral characteristics of technical regulations. The sources of their official publication and the problems of information accessibility are also identified. It is concluded that technical regulations are a vital means of ensuring product quality and safety in Ukraine, promoting harmonisation with international standards and fostering effective control and fair competition. They establish a regulatory framework for the sustainable development and continuous improvement of production processes. A quantitative and sectoral analysis of the regulatory framework was conducted based on an analysis of data from the automated system 'Technical Regulations' and the Verkhovna Rada of Ukraine website, which are identified as the only reliable sources of information on technical regulations. As of July 2025, 132 technical regulations are in force in Ukraine, more than 73% of which are harmonised with European legislation. This indicates significant progress towards integration into the EU market. The vast majority of technical regulations in Ukraine are approved by the Cabinet of Ministers of Ukraine - 71.97% of technical regulations are adopted in the form of Resolutions of the CMU. These data underscore the centralised nature of decision-making in the field of technical regulation and the significant role of the government in shaping these rules. Most of the regulations have been developed for areas related to consumer safety, such as household appliances, energy, health and the environment. However, there is uneven regulation of different sectors of the economy: several important industries, such as mechanical engineering, agriculture and construction, are poorly covered, and 16 product classes (according to NK 004:2009) are not

covered by technical regulations at all. It was concluded that improving the technical regulation system further is necessary to increase the effectiveness of quality control, strengthen fair competition, and integrate Ukraine into the EU's single market.

Keywords: technical regulation document, technical regulation, quality management, regulatory documents, standardisation.

Постановка проблеми. В умовах поглиблення євроінтеграційних процесів та прагнення України до повноцінного членства в Європейському Союзі, особливого значення набуває реформування української системи технічного регулювання. Гармонізація національних норм з міжнародними та європейськими стандартами забезпечує сумісність технічних вимог, що сприяє підвищенню якості продукції та послуг і гарантує захист здоров'я населення [3]. У цьому контексті дослідження ролі технічних регламентів у механізмах контролю якості є надзвичайно актуальним.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз публікацій, присвячених тематиці технічних регламентів свідчить про фрагментарне висвітлення цієї теми з переважним акцентом на окремі сфери їх застосування. Так, у науковій публікації Honchar L.A., Harmider L.D., Chimshit S.I., Serhieieva O.R. описуються загальні аспекти системи технічного регулювання України в умовах розвитку національної економіки [1]. Публікація науковців Кравець О.М., Ромашко А.С., Шишкін В.М., Гаврушкевич Н.В. [10] містить лише загальну інформацію про основні аспекти застосування технічних регламентів в Україні. Низка авторів присвячують свої праці окремим сферам застосування технічних регламентів, зокрема досліджуються проблемні питання застосування цієї категорії нормативних документів у сфері залізничного транспорту [5], роль технічних регламентів у функціонуванні підприємств ветеринарної медицини [6], особливості впровадження технічних регламентів на косметичну продукцію [2].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Не зважаючи на наявність досліджень, які стосуються окремих аспектів технічного регулювання, недостатньо вивченим залишається вплив технічних регламентів на формування ефективних механізмів контролю якості в Україні. Наявні публікації не містять комплексного аналізу кількісних та галузевих характеристик технічних регламентів, а також відсутній систематизований підхід до оцінки інформаційних джерел, які використовуються для реалізації функцій технічного регулювання у практиці управління якістю.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є проаналізувати поточний стан системи технічних регламентів в Україні та визначити вплив цієї категорії нормативних документів на ефективність формування механізмів контролю якості.

Виклад основного матеріалу дослідження. Відповідно до чинного Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» технічний регламент – нормативно-правовий акт, в якому визначено характеристики продукції або пов'язані з ними процеси та методи виробництва, включаючи відповідні адміністративні положення, дотримання яких є обов'язковим. Він може також включати або виключно стосуватися вимог до термінології, позначень, пакування, маркування чи етикетування в тій мірі, в якій вони застосовуються до продукції, процесу або методу виробництва [9]. Технічні регламенти в Україні розробляються та застосовуються на основі принципів Угоди СОТ «Про технічні бар'єри в торгівлі» [1].

Згідно із Законом України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» [9], технічні регламенти є ключовим елементом системи технічного регулювання, який забезпечує ефективний контроль якості продукції та її безпечність для споживачів. Їхня роль охоплює низку важливих функцій, які можна узагальнити за такими напрямками (таблиця 1).

Таким чином, технічні регламенти є ключовим інструментом забезпечення якості та безпеки продукції в Україні, сприяючи гармонізації з міжнародними стандартами, ефективному контролю та розвитку добросовісної конкуренції. Вони створюють нормативну основу для сталого розвитку та постійного вдосконалення виробничих процесів.

Актуальність та ефективність аналізу існуючих технічних регламентів значною мірою залежать від достовірності та повноти джерел, які використовуються для отримання відповідної інформації. В Україні на сьогодні до найнадійніших джерел, що містять актуальні дані про технічні регламенти, належать сайт Верховної Ради України [8] та автоматизована система «Технічні регламенти» [4], функціонування якої підтримує Міністерство економіки України. Інші ресурси, наприклад реєстр технічних

Таблиця 1

**Роль технічних регламентів у формуванні
ефективних механізмів контролю якості в Україні**

№ п/п	Напрямок дії технічних регламентів	Роль технічних регламентів у формуванні ефективних механізмів контролю якості
1	Забезпечення безпеки продукції для життя і здоров'я споживачів	Технічні регламенти встановлюють обов'язкові вимоги до продукції, її виробництва та введення в обіг з метою захисту людей, тварин, рослин, довкілля, майна, а також забезпечення енергоефективності, національної безпеки та боротьби з недобросовісною підприємницькою практикою
2	Гармонізація з міжнародними нормами	Регламенти розробляються на основі міжнародних і європейських стандартів, що забезпечує відповідність української продукції глобальним критеріям якості, зменшує технічні бар'єри в торгівлі та полегшує вихід на зовнішні ринки, зокрема ринок ЄС
3	Встановлення технічних вимог	Регламенти містять суттєві технічні вимоги до продукції, які мають бути досягнуті, а також умови введення продукції в обіг, експлуатацію та маркування
4	Запровадження процедур оцінки відповідності	Ці нормативні документи встановлюють механізми перевірки дотримання вимог до продукції, включаючи участь призначених органів, зберігання технічної документації, оформлення декларацій про відповідність і нанесення знаку відповідності
5	Створення основи для ринкового нагляду	Регламенти встановлюють спеціальні вимоги до державного нагляду за продукцією, що дозволяє виявляти та усувати небезпечну або неякісну продукцію на ринку
6	Презумпція відповідності	Презумпція відповідності дозволяє вважати продукцію такою, що відповідає вимогам технічного регламенту, за умови дотримання відповідних стандартів, без потреби у додатковій оцінці. Це спрощує процедури підтвердження відповідності, знижує адміністративне навантаження на виробників та сприяє швидшому виведенню продукції на ринок
7	Гнучкість при впровадженні	Для впровадження нових вимог технічні регламенти можуть передбачати перехідні положення, що дозволяє підприємствам адаптувати виробництво без ризику вилучення продукції з ринку
8	Уніфікація підходів	Заборона дублювання або суперечностей у вимогах до якості однакової продукції у різних регламентах
9	Методологічна підтримка	Регламенти супроводжуються методичними рекомендаціями та оприлюднюються разом з переліками стандартів, що забезпечує підприємствам доступ до чітких інструкцій
10	Сприяння розвитку конкуренції	Єдині вимоги до якості та безпеки продукції не дозволяють недобросовісним виробникам отримувати перевагу, ігноруючи стандарти
11	Підтримка сталого розвитку	Регламенти є засобом регулювання сталого виробництва, адже стимулюють екологічне маркування, соціально відповідальне виробництво та прозорість в ланцюжку постачання
12	Вдосконалення виробничих процесів	Необхідність забезпечення вимогам технічних регламентів стимулює виробників до постійного вдосконалення виробничих процесів і поліпшення якості продукції

Джерело: сформовано автором на основі [9]

регламентів на порталі «Дія» [7] та реєстр технічних регламентів на сайті ДП «Укрметртест-стандарт» [12], не оновлюються вчасно і часто містять неповну або застарілу інформацію. Це унеможливує використання таких джерел як надійної основи для аналізу або практичного

застосування технічних регламентів. Тому для наукового дослідження та фахової діяльності доцільно спиратися саме на автоматизовану систему «Технічні регламенти» та офіційний сайт Верховної Ради України. З огляду на це доцільним є порівняння ключових характерис-

тик зазначених джерел з метою виявлення їх сильних та слабких сторін у контексті дослідницької та прикладної роботи (таблиця 2).

Таким чином, порівняння автоматизованої системи «Технічні регламенти» та сторінки «Документи виду технічні регламенти» на сайті Верховної Ради України свідчить, що обидва ресурси є достовірними джерелами актуальної інформації про технічні регламенти. Разом з тим, автоматизована система «Технічні регламенти» надає переваги для професійних корис-

тувачів, адже пропонує розширені можливості пошуку, фільтрації та аналітики, містить довідкову інформацію та дозволяє експорт даних, що робить її особливо корисною для дослідників і практиків у сфері технічного регулювання. Натомість сайт Верховної Ради України забезпечує зручний доступ до офіційних текстів нормативно-правових актів, є мобільно адаптованим і слугує універсальним джерелом для широкого кола користувачів. Таким чином, використання обох платформ забезпечує найвищий рівень

Таблиця 2

Порівняльна характеристика автоматизованої системи «Технічні регламенти» та сторінки «Документи виду «технічні регламенти» сайту Верховної Ради України

№ п/п	Критерій порівняння	Автоматизована система «Технічні регламенти» [4]	Сторінка «Документи виду «технічні регламенти» сайту ВРУ [8]
1	Актуальність інформації	Інформація завжди актуальна, оновлення здійснюється централізовано Міністерством економіки	Інформація завжди актуальна, на сайті розміщені офіційні тексти технічних регламентів
2	Повнота інформації	Містить не лише тексти технічних регламентів, а й довідкову інформацію про них	Містить лише офіційні тексти технічних регламентів
3	Наявність текстів технічних регламентів	Містить посилання на повні тексти технічних регламентів, що розміщені на сайті Верховної Ради України	Містить повні тексти технічних регламентів
4	Зручність пошуку технічних регламентів	Контекстний пошук; фільтри за назвою технічних регламентів; статусом; датою набрання чи втратою чинності; за відповідальним органом, який впроваджує технічний регламент; за пов'язаними документами; за презумпцією відповідності; є можливість створювати вибірки за певними критеріями та експортувати інформацію про технічні регламенти у Excel	Контекстний пошук; пошук за реквізитами (словами в назві, видавником, видом документа, датою прийняття, номером, реєстраційним номером Міністерства юстиції); можливість сортування за назвою; за роками прийняття; за видавником.
5	Структуризація інформації	Лінійний список документів в алфавітному порядку. Є можливість структуризації а іншими критеріями	Лінійний список документів за датою прийняття/внесення змін (від найновіших до найстаріших). Є можливість структуризації а іншими критеріями
6	Фокус на сферу технічного регулювання	Вузька спеціалізація реєстру, адже наявна тільки база даних технічних регламентів та реєстр призначених органів з оцінки відповідності	Загальнонаціональна база всіх законів і постанов
7	Інтерфейс і доступність	Інтерфейс простий, лаконічний, не адаптований для мобільних пристроїв	Базовий інтерфейс законодавчої бази, адаптований для мобільних пристроїв
8	Призначення	Для фахівців у сфері технічного регулювання	Широка аудиторія: громадяни, юристи, держслужбовці

Джерело: розроблено автором

інформаційної повноти та ефективності в роботі з технічними регламентами.

Наступним етапом дослідження системи технічних регламентів в Україні став її аналіз за кількісними показниками та галузе-

вою структурою. Аналіз було проведено із використанням автоматизованої системи «Технічні регламенти» [4]. Результати аналізу кількісних показників системи технічних регламентів подано у таблиці 3.

Таблиця 3

**Кількісні показники системи технічних регламентів в Україні
станом на липень 2025 року**

№ п/п	Показник	Кількість	Частка, %
1	Усього технічних регламентів	132	100
	з них чинних	113	85,61
	з них не набрали чинності	19	14,39
	без змін	54	40,91
	внесено зміни	40	30,30
	переглянуто, залишено без змін	25	18,94
	потребують перегляду	13	9,85
2	Кількість технічних регламентів за видавником	132	100
	Постанови Кабінету Міністрів України	95	71,97
	Накази Мінагрополітики	11	8,33
	Накази Міненерго	6	4,55
	Накази Мінінфраструктури	6	4,55
	Закони України	5	3,79
	Накази Мінекономіки	3	2,27
	Накази Мінекономрозвитку	3	2,27
	Накази Мінрегіону	2	1,52
	Накази МОЗ	1	0,76
3	Кількість технічних регламентів, прийнятих за роками	132	100
	2006 – 2012	8	6,08
	2013	9	6,82
	2015	8	6,06
	2016	6	4,55
	2017	9	6,82
	2018	9	6,82
	2019	28	21,21
	2020	8	6,06
	2021	14	10,61
	2022	6	4,55
	2023	16	12,12
	2024	9	6,82
	2025	2	1,52
4	Кількість гармонізованих технічних регламентів		
	Гармонізовано з Директивами Ради Європейського Союзу, технічними регламентами ЄС та іншими обов'язковими документами ЄС	97	73,48
	Не гармонізованих технічних регламентів	35	26,52

Джерело: сформовано автором на основі [4]

Аналіз кількісних показників свідчить, що станом на липень 2025 року система технічного регулювання в Україні охоплює 132 технічні регламенти, з яких 113 документів (85,61%) є чинними. Водночас, 19 регламентів (14,39%) ще не набрали чинності, що свідчить про активний процес оновлення та запровадження нових вимог у сфері технічного регулювання. Для значної частини з них набрання чинності було відтерміновано через запровадження воєнного стану в Україні, який обмежує спроможність бізнесу та органів оцінки відповідності своєчасно адаптуватися до нових вимог.

Серед чинних технічних регламентів 54 (40,91%) не зазнавали змін із моменту прийняття, що може свідчити про їх стабільність або потребу в актуалізації. До 40 регламентів (30,3%) вже вносились зміни, ще 25 (18,94%) були переглянуті, але залишені без змін, а 13 документів (9,85%) потребують перегляду, що вказує на необхідність подальшого вдосконалення нормативної бази.

Переважну більшість технічних регламентів в Україні затверджує Кабінет Міністрів України: 95 документів (71,97%) прийнято у вигляді Постанов КМУ. Значно менший внесок у систему технічних регламентів мають центральні органи виконавчої влади, зокрема: Міністерство аграрної політики – 11 регламентів (8,33%), Міністерство енергетики та Міністерство інфраструктури (наразі Міністерство розвитку громад та територій) – по 6 (4,55%), інші міністерства – не більше 3 кожне. Лише 5 (3,79%) технічних регламентів прийнято на рівні Законів України, що свідчить про встановлення обов'язкових вимог до продукції та послуг на рівні підзаконних актів. Такі дані підкреслюють централізований характер прийняття рішень у сфері технічного регулювання та значну роль уряду у формуванні цих правил.

Динаміка ухвалення технічних регламентів демонструє кілька хвиль активності. Хоча поняття «технічний регламент» було офіційно введено в Україні лише у 2015 році із прийняттям Закону «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» [9], значну частину таких документів було затверджено ще раніше. Це зумовлено поступовим переходом України від застарілої системи обов'язкової стандартизації до сучасної моделі технічного регулювання, орієнтованої на норми ЄС. Уже з 2006 року уряд приймав постанови, які фактично виконували функцію технічних регламентів, хоч і без законодавчого визначення

терміну. Такі документи використовувалися в регуляторній практиці задовго до їхнього формального закріплення. Отже, технічні регламенти, ухвалені до 2015 року, є результатом ранніх етапів реформ, пов'язаних із зобов'язаннями України перед СОТ і в межах гармонізації з правом ЄС.

Найбільшу кількість регламентів було прийнято у 2019 році – 28 документів (21,21%), що пов'язано з активізацією процесів гармонізації законодавства з нормами ЄС. Зростання кількості регламентів також спостерігалось у 2021–2023 роках, з піком у 2023 році – 16 прийнятих документів (12,12%). Попри дію воєнного стану, запровадженого у 2022 році, уряд продовжив роботу над оновленням системи технічного регулювання, однак у 2025 році зафіксовано зниження кількості прийнятих регламентів – лише 2, що може свідчити як про етап стабілізації, так і про вплив обмежених ресурсів та пріоритетів безпеки на темпи регуляторної діяльності.

Серед 132 чинних в Україні технічних регламентів – 97 гармонізовано з Директивами та іншими обов'язковими документами ЄС, що складає понад 73%. Це свідчить про значний прогрес у євроінтеграції, адже гармонізовані технічні регламенти встановлюють єдині правила для всіх виробників, підвищують конкурентоспроможність продукції та стимулюють впровадження міжнародних стандартів. Наявність не гармонізованих регламентів (26,5%) вказує на необхідність подальшого оновлення нормативної бази України для зміцнення системи контролю якості та зближення з європейською системою технічного регулювання.

Загалом, кількісні показники системи технічних регламентів в Україні свідчать про активний розвиток нормативної бази технічного регулювання та її постійне оновлення. Однак, з огляду на значну частку регламентів, що залишаються без змін або потребують перегляду, є підстави для посилення механізмів моніторингу актуальності регламентів. Домінування Кабінету Міністрів України у прийнятті технічних регламентів свідчить про централізований підхід, який доцільно доповнювати ініціативністю галузевих міністерств. Крім того, нерівномірність у динаміці ухвалення регламентів вказує на залежність темпів регуляторної роботи від політичних та євроінтеграційних процесів, що має враховуватись при стратегічному плануванні розвитку системи технічного регулювання.

Наступним етапом аналізу системи технічних регламентів в Україні стало проведення

їх галузевого розподілу, що має на меті виявлення сфер з найбільш розвиненим або, навпаки, недостатнім нормативним забезпеченням. Такий підхід є особливо важливим для формування ефективної регуляторної політики, а також дозволяє окреслити пріоритетні напрями подальшого розвитку системи технічного регулювання в Україні.

Галуzeвий розподіл технічних регламентів проведено на основі Української класифікації нормативних документів НК 004:2020 [11] та подано у таблиці 4. Використання саме цієї класифікації пояснюється тим, що вона є основою для упорядкування каталогів нормативних документів в Україні. Оскільки технічні

регламенти входять до цієї групи документів, їх систематизація за вказаною класифікацією є логічною та обґрунтованою.

Проведений галуzeвий розподіл технічних регламентів свідчить про нерівномірне охоплення ними окремих сфер економіки та техніки. Найбільшу кількість технічних регламентів прийнято для класу 97 – «Побутова техніка та торговельне устаткування. Відпочинок. Спорт» (29 регламентів), що зумовлено високою насиченістю споживчого ринку відповідною продукцією та необхідністю контролю за її безпечністю. Наступними за кількістю прийнятих регламентів є клас 27 «Енергетика й теплотехніка» (17 регламентів) та клас

Таблиця 4

Галуzeвий розподіл технічних регламентів за класами Української класифікації нормативних документів НК 004:2020

Клас НК 004	Назва класу НК 004	Кількість ТР
97.	Побутова техніка та торговельне устаткування. Відпочинок. Спорт	29
27.	Енергетика й теплотехніка	17
13.	Захист довкілля та здоров'я. Безпека	16
29.	Електротехніка	11
67.	Технологія виробництва харчових продуктів	11
31.	Електроніка	7
43.	Дорожньо-транспортна техніка	7
11.	Охорона здоров'я	5
17.	Метрологія та вимірювання. Фізичні явища	5
01.	Загальні положення. Термінологія. Стандартизація. Документація	2
25.	Машинобудування	2
45.	Залізнична техніка	2
47.	Суднобудування та морські споруди	2
53.	Підіймально-транспортне устаткування	2
59.	Технологія текстильного та шкіряного виробництва	2
65.	Сільське господарство	2
71.	Хімічні технології	2
91.	Будівельні матеріали та будівництво	2
03.	Послуги. Організування підприємств, керування та якість. Адміністрування. Транспорт. Соціологія	1
21.	Механічні системи та складники загальної призначеності	1
23.	Гідравлічні та пневматичні системи і пристрої загальної призначеності	1
33.	Телекомунікації. Аудіо- та відеотехніка	1
55.	Пакування та розподілення товарів	1
81.	Скляна та керамічна промисловість	1
	Всього	132

Джерело: сформовано автором на основі [4], [11]

13 «Сфера охорони довкілля, здоров'я і безпеки» (16 регламентів), що вказує на стратегічну важливість цих напрямів з погляду безпеки та сталого розвитку.

Водночас технічні регламенти не розроблені для 16-ти класів НК 004:2020, що свідчить про потенційні прогалини у нормативному регулюванні певних секторів економіки. Такі сфери можуть потребувати розроблення нових регламентів для підвищення якості продукції, захисту споживачів та гармонізації з міжнародними вимогами.

Деякі класи, такі як 29 «Електротехніка», 67 «Харчова промисловість», 31 «Електроніка» та 43 «Дорожньо-транспортна техніка» містять від 5 до 11 регламентів, що свідчить про середній рівень нормативного регулювання. Окремі галузі, зокрема будівництво, сільське господарство, машинобудування, пакування, телекомунікації, мають лише по 1–2 регламенти, що може бути недостатнім для повноцінного технічного регулювання.

Таким чином, галузевий розподіл технічних регламентів вказує на необхідність встановлення чітких пріоритетів подальшого розвитку: з одного боку – підтримки та оновлення регламентів у ключових сферах, з іншого – розширення нормативного поля у тих класах, які нині залишаються поза увагою державної системи технічного регулювання.

Загалом галузева структура технічних регламентів в Україні має безпосередній взаємозв'язок із пріоритетами «Угоди про оцінку відповідності та прийнятність промислової продукції (АСАА) [13]». Насамперед це стосується класів 29 «Електротехніка», 31 «Електроніка» та 25 «Машинобудування», які охоплюють продукцію з першого пріоритетного сектору «промислового безвізу»: низьковольтне обладнання, електромагнітна сумісність і машини. Саме для цих напрямів Україна вже підготувала відповідну інфраструктуру та технічні регламенти, що створює підґрунтя для підписання Угоди АСАА.

Крім того, наявність технічних регламентів у класах 67 «Харчова промисловість», 43 «Дорожньо-транспортна техніка», 91 «Будівельні матеріали», 11 «Охорона здоров'я» і 17 «Метрологія та вимірювання» свідчить про поступову готовність України розширювати сферу дії угоди на сектори другого й третього пріоритетів: обладнання, що працює під тиском, засоби індивідуального захисту, медичні вироби, будівельна продукція тощо.

Таким чином, галузева структура технічних регламентів в Україні не лише відображає

внутрішні економічні потреби, а й є індикатором готовності до інтеграції у спільний ринок ЄС, оскільки відповідає логіці та етапності впровадження Угоди АСАА. Розвиток регламентів у недостатньо охоплених секторах дозволить поступово долучати нові галузі до системи взаємного визнання відповідності, розширюючи економічні можливості експорту.

Висновки. За результатами проведеного дослідження встановлено, що система технічного регулювання в Україні активно розвивається, демонструючи суттєвий прогрес у виконанні євроінтеграційних зобов'язань. Зокрема, понад 73% чинних технічних регламенти гармонізовано з документами ЄС, що позитивно впливає на створення ефективних механізмів контролю якості та сприяє інтеграції України до спільного ринку ЄС. Технічні регламенти забезпечують обов'язковість вимог до продукції, підвищують безпеку для споживачів, формують єдині правила для виробників та сприяють добросовісній конкуренції.

Разом з тим, наявність негармонізованих регламентів, а також документів, що потребують перегляду або залишаються без змін протягом тривалого часу, свідчить про необхідність удосконалення нормативної бази.

Водночас виявлено проблему надійності джерел інформації про технічні регламенти: лише офіційний сайт Верховної Ради та спеціалізована автоматизована система «Технічні регламенти» є достовірними, тоді як інші державні ресурси містять неактуальні дані або неповну інформацію про цю категорію нормативних документів, що може створювати перешкоди для бізнесу та експертного середовища у коректному застосуванні технічних регламентів.

Галузевий аналіз виявив нерівномірне охоплення технічними регламентами різних секторів економіки. Найбільше регламентів розроблено для сфер, пов'язаних із безпекою споживачів (побутова техніка, енергетика, охорона здоров'я та довкілля), тоді як інші важливі галузі – машинобудування, сільське господарство, будівництво – залишаються недостатньо забезпеченими технічними регламентами. У 16 класах продукції (за НК 004:2009) технічні регламенти взагалі відсутні, що вказує на існування потенційних прогалин у системі державного контролю якості. Водночас структура регламентів значною мірою узгоджується із секторами, визначеними як пріоритетні в межах майбутньої Угоди АСАА («промислового безвізу»), що засвідчує стра-

тегічну орієнтацію України на зближення з європейським технічним простором.

Таким чином, технічні регламенти відіграють ключову роль у формуванні національної системи забезпечення якості продукції, а їх подальше вдосконалення, актуалізація та розширення застосування у нових секторах є необхідною умовою для посилення спро-

можності держави в сфері технічного регулювання та забезпечення відповідності продукції сучасним міжнародним стандартам. Загалом, система технічних регламентів є не лише інструментом внутрішнього ринкового контролю, а є ключовим елементом стратегії економічної інтеграції України до єдиного ринку Європейського Союзу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Honchar L.A., Harmider L.D., Chimshit S.I., Serhieieva O.R. Technical regulation in modern conditions. *Економічний вісник Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет»*. 2024. №1. С. 64–68. URL: <http://ek-visnik.dp.ua/wp-content/uploads/pdf/2024-1/Honchar.pdf> (дата звернення: 13.06.2025).
2. Kazakova I., Kovalenko S., Lebedynets V., Kazakova V., Bondarenko D. Cosmetic products as an object of technical regulation of the ministry of health. Development of a methodology for the implementation of the technical regulations. *Scientific Journal «ScienceRise: Pharmaceutical Science»*. 2021. №5 (33). Р. 41–48. URL: https://www.researchgate.net/publication/355977231_Cosmetic_products_as_an_object_of_technical_regulation_of_the_ministry_of_health_Development_of_a_methodology_for_the_implementation_of_the_technical_regulations (дата звернення: 13.06.2025).
3. Standards for Trade. Official Website of the International Trade Administration. URL: <https://www.trade.gov/country-commercial-guides/eu-standards-trade#:~:text=In%20general%2C%20the%20harmonization%20of,and%20the%20European%20Telecommunications%20Standards> (дата звернення: 14.06.2025).
4. Автоматизована система «Технічні регламенти». URL: <https://astr.me.gov.ua/Account/LogOn> (дата звернення: 01.07.2025).
5. Баргов М.О. Проблемні питання застосування технічних регламентів у сфері залізничного транспорту. *Збірник наукових праць «Рейковий рухомий склад»*. 2024. Вип. 28. С. 42–49. URL: <https://ukrndiv.com.ua/wp-content/uploads/2024/06/RRS-28.pdf#page=38> (дата звернення: 18.06.2025).
6. Величко В.О., Гримак А.В., Курилас Л.В., Сенишина Т.Є. Технічний регламент, як регулятор комплексного ефективного функціонування підприємств ветмедицини в ринкових умовах. *Науково-технічний бюлетень Державного науково-дослідного контрольного інституту ветеринарних препаратів та кормових добавок і Інституту біології тварин*. 2021. № 22 (1). С. 68–73. DOI: <https://doi.org/10.36359/scivp.2021-22-1.06> (дата звернення: 18.06.2025).
7. Дія. База даних про технічні регламенти (Реєстр технічних регламентів). URL: <https://data.gov.ua/dataset/8ddc7690-f23d-4ecd-98cb-a164842afd7f/resource/db40b1c5-ae2a-487f-8592-cb1b102d4fbb> (дата звернення: 01.07.2025).
8. Документи виду «Технічний регламент». Офіційний вебпортал парламенту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/t213> (дата звернення: 01.07.2025).
9. Закон України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності». № 124-VIII від 15 січня 2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/124-19#Text> (дата звернення: 17.06.2025).
10. Кравець О.М., Ромашко А.С., Шишкін В.М., Гаврушкевич Н.В. Оцінка відповідності продукції в Україні. Комплексне забезпечення якості технологічних процесів та систем – 2022. С. 240–241. URL: <https://ir.stu.cn.ua/jspui/bitstream/123456789/27413/1/Tezy%20-%202022%20Part%209-240.pdf> (дата звернення: 14.06.2025).
11. Національний класифікатор України НК 004:2020 «Український класифікатор нормативних документів», затверджений наказом Міністерства економіки України № 905 від 18.05.2020. URL: <http://uas.gov.ua/standardization/nk-004/> (дата звернення: 03.07.2025).
12. Реєстр технічних регламентів на сайті ДП «Укрметртестстандарт». URL: https://csm.kiev.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=111&Itemid=66&lang=uk (дата звернення: 01.07.2025).
13. Угода АСАА: промисловий діалог – крок назустріч. Комунікативна платформа з технічного регулювання в Україні. URL: <https://techreg.in.ua/asa-a-new/> (дата звернення: 03.07.2025).

REFERENCES:

1. Honchar L.A., Harmider L.D., Chimshit S.I., Serhieieva O.R. (2024) Technical regulation in modern conditions. *Ekonomichnyi visnyk Derzhavnoho vyshchoho navchalnoho zakladu "Ukrainskyi derzhavnyi khimiko-tehnologichnyi universytet"*, no. 1, pp. 64–68. URL: <http://ek-visnik.dp.ua/wp-content/uploads/pdf/2024-1/Honchar.pdf> (accessed June 13, 2025).
2. Kazakova I., Kovalenko S., Lebedynets V., Kazakova V., Bondarenko D. (2021) Cosmetic products as an object of technical regulation of the ministry of health. Development of a methodology for the implementation of the technical regulations. *ScienceRise: Pharmaceutical Science*, no. 5(33), pp. 41–48. URL: https://www.researchgate.net/publication/355977231_Cosmetic_products_as_an_object_of_technical_regulation_of_the_ministry_of_health_Development_of_a_methodology_for_the_implementation_of_the_technical_regulations (accessed June 13, 2025).
3. Standards for Trade. Official Website of the International Trade Administration. URL: <https://www.trade.gov/country-commercial-guides/eu-standards-trade#:~:text=In%20general%2C%20the%20harmonization%20of,and%20the%20European%20Telecommunications%20Standards> (accessed June 14, 2025).
4. Avtomatyzovana systema "Tekhnichni rehlementy" [Automated System "Technical Regulations"]. URL: <https://astr.me.gov.ua/Account/LogOn> (accessed July 1, 2025).
5. Bahrov M.O. (2024) Problemni pytannia zastosuvannia tekhnichnykh rehlementiv u sferi zaliznychnoho transportu [Problematic issues of the application of technical regulations in the field of railway transport]. *Reikovy rukhomyi sklad*, vol. 28, pp. 42–49. URL: <https://ukrdiv.com.ua/wp-content/uploads/2024/06/RRS-28.pdf#page=38> (accessed June 18, 2025).
6. Velychko V.O., Hrymak A.V., Kuryla L.V., Senyshyna T.Ye. (2021) Tekhnichni rehlement, yak rehulator kompleksnoho efektyvnoho funktsionuvannia pidpriemstv vetmedytsyny v rynkovykh umovakh [Technical regulation as a regulator of effective functioning of veterinary enterprises in market conditions]. *Naukovo-tehnichniy biuleten Derzhavnoho naukovo-doslidnoho kontrolnoho instytutu veterynarnykh preparativ ta kormovykh dobavok i Instytutu biologii tvaryn*, no. 22(1), pp. 68–73. URL: <https://doi.org/10.36359/scivp.2021-22-1.06> (accessed June 18, 2025).
7. Diia. Baza danykh pro tekhnichni rehlementy (Reiestr tekhnichnykh rehlementiv) [Diia. Database of Technical Regulations (Register of Technical Regulations)]. URL: <https://data.gov.ua/dataset/8ddc7690-f23d-4ecd-98cb-a164842afdf7/resource/db40b1c5-ae2a-487f-8592-cb1b102d4fbb> (accessed July 1, 2025).
8. Dokumenty vydu "Tekhnichni rehlementy" [Documents of the type «Technical Regulation»]. Ofitsiyniy webportal parlamentu Ukrainy [Official Web Portal of the Parliament of Ukraine]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/t213> (accessed July 1, 2025).
9. Zakon Ukrainy "Pro tekhnichni rehlementy ta otsinku vidpovidnosti" [Law of Ukraine «On Technical Regulations and Conformity Assessment»], no. 124-VIII vid 15 sichnia 2015 r. [from January 15, 2015]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/124-19#Text> (accessed June 17, 2025).
10. Kravets O.M., Romashko A.S., Shyshkin V.M., Havrushkevych N.V. (2022) Otsinka vidpovidnosti produktsii v Ukraini [Product conformity assessment in Ukraine]. *Kompleksne zabezpechennia yakosti tekhnologichnykh protsesiv ta system*, pp. 240–241. URL: <https://ir.stu.cn.ua/jspui/bitstream/123456789/27413/1/Tezy%20-%202022%20Part%209-240.pdf> (accessed June 14, 2025).
11. Natsionalnyi klasyfikator Ukrainy NK 004:2020 "Ukrainskyi klasyfikator normatyvnykh dokumentiv", zatverdzhnyi nakazom Ministerstva ekonomiky Ukrainy no. 905 vid 18.05.2020 [National Classifier of Ukraine NK 004:2020 "Ukrainian Classifier of Regulatory Documents", approved by Order No. 905 of the Ministry of Economy of Ukraine dated May 18, 2020]. URL: <http://uas.gov.ua/standardization/nk-004/> (accessed July 3, 2025).
12. Reiestr tekhnichnykh rehlementiv na сайті ДП "Ukrmetrteststandart" [Register of Technical Regulations on the website of SE «Ukrmetrteststandart»]. URL: https://csm.kiev.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=111&Itemid=66&lang=uk (accessed July 1, 2025).
13. Uhoda ASAA: promyslovyy dialoh – krok nazustrich. Komunikatyvna platforma z tekhnichnoho rehuliuвання v Ukraini [ACAA Agreement: Industrial Dialogue – A Step Forward. Communication Platform on Technical Regulation in Ukraine]. URL: <https://techreg.in.ua/aca-ua-new/> (accessed July 3, 2025).